

af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjer) som undtagelsesvis i denne Sag ogsaa fra det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (L. Larsen), selv om de begge ere farne lidt vild med Hensyn til visse historiske Oplysninger, som de have søgt at drage frem, ikke med Hensyn til Forslaget, men med Hensyn til Forslagsstillerne eller Forslagsstilleren; det skal være dem aldeles tilligivet af Hensyn til, at de have taget BARNET under ARMENE. Den meget ærede Indenrigsministers Bemærkninger ere i det Væsentlige besvarede af min ærede Medforslagsstiller, Nigsdagsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen); men jeg skal dog et Dieblisk opholde mig ved hans Argumentationer. Disse ere ganske rigtig de gamle, og min Gjendrivelse vil vel ogsaa blive den gamle; men da det er et nyvalgt Folkething, her sidder, skal jeg dog fremsætte nogle enkelte Bemærkninger. Der var nu først dette, at den nuværende Samfundstilstand var ikke skiftet til at gjøre Forandringer i den her foreslaede Retning. I saa Henseende er der givet et Svar saa smukt og rigtigt, som jeg neppe kan give det, nemlig af den ærede Folkethingsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (G. Petersen), og til ham henholder jeg mig. Jeg er fuldstændig overbevist om, at det er en rent forkert Opfattelse, hvis man tror, at man gaar en rolig Samfundsudvikling imøde ved at dæmme op imod berettigede Fordringer, og de Bemærkninger, der i samme Retning bleve fremsatte af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (M. Jensen), forekomme mig saa overordentlig rigtige; thi ogsaa jeg tror, at naar der sker større Rystelser, da giver man vel altid de lavere Lag Skylden derfor, men vel beset vil Skylden ofte ligge hos dem, der have misbrugt deres uberettigede begunstigede og privilegerede Stilling i Samfundet til at trykke dem, der være haardest trykkede isorveien. Jeg tror, at skal der gjøres en Forandring, skal den ikke opfattes for længe, og jo før det kan ske, desto bedre er det, thi paa alle de Punkter, hvor de urolige Røster i Samfundet have Ret, skulle vi give dem Ret. Derved føre vi over paa vor Side, paa den lovlige Ordens Side alle dem, der ville Ret og Orden, og da vil der kun blive Ja, om overhovedet Noget, der efter Adskillelsen for Adskillelsens Skyld. Men den meget ærede Regering har i denne som i andre Henseender en anden Opfattelse, jeg ikke kan tillade. Den nuværende kommunale Ordning er god, siger den meget ærede Indenrigsminister. Ja, den er god for Somme, for nogle Enkelte; for et lille Tal, høist $\frac{1}{9}$ af Samfundet, er den god, og endda ikke for dem Alle, thi der gives iblandt dem Adskillige, som have Hjertet paa rette Sted og sige: Gid vi være ude af den privilegerede Stilling, gid vi ikke bleve agtede for Andet eller Mere, end vi ere, nemlig Mennefter lig med de Andre. Hvorledes nu den meget ærede Inden-

rigsminister kan sige, at en saadan Ordning er god, kan jeg ikke se: thi for 9 Aar siden sagde han, at den nuværende kommunale Ordning hvilede paa et falskt og urigtigt Grundlag, at denne Deling i to Klasser var skadelig og urigtig. Dette har jeg imidlertid tidligere oplæst af den Betænkning, som den ærede Minister har skrevet, og jeg skal derfor ikke komme tilbage dertil. Naar de nuværende Naad kunne løse de Opgaver, der stilles til dem af den øverste Administration, maade de ganske vist besidde særlig Dygtighed, thi den øverste Administration stiller uregtelig store Opgaver til de kommunale Naad. Men hvorledes disse have løst Opgaverne, er et andet Spørgsmaal, og om de have løst Spørgsmaalene saa alsidig, retfærdig og hensynstagende, som ønskeligt var, er derimod tvivlsomt, netop ogsaa paa Grund af deres Sammenfætning. Ministeren tager vist meget feil med Hensyn til Udtalelserne om denne Sag ved de sidste Valg. Jeg tror tværtimod, at der gjennemgaende — og jeg nærer ikke Tvivl om, at Afstemningen over denne Lov skal vise det — er fuldt og rentud udtalt Ønske om, at dette Lovforslag maatte kunne gaa igjennem saaledes, som det nu foreligger, og som det — med kun en ubetydelig Forandring — forelaa forrige Gang. Det er en Sag, som ligger saa nær for dem, der ere opdragte under den Frihed, som blev skænket os i 1849, og elske den Mand, som gaar igjennem denne vor Forsætning, at hævde det Princip, som gaar igjennem den, at de ikke ere meget for, uden at Nødvendigheden kræver det, at gaa paa Afkord i dette Punkt, saa jeg er fuldt overbevist om, at det har været gjennemgaende hos Flerparten i denne Sag, at de paa Valgdagen have talt frit og aabent til Fordel for Forslaget, netop som det her foreligger. — At det skulde være et stort Spring at etablere det samme Princip for Valg til Kommuneraad og Amtsraad, som vi allerede for 24 Aar siden lagde til Grund for vor konstitutionelle Forsætning, er mig aldeles ubegribeligt. Nu have dog vore Medborgere faaet en saadan Dvælselse i at bruge deres Valgret i Forhold, der, hvad ogsaa er indrømmet af Lovforslagets Modstandere, ere langt vigtigere, at man skulde mene, at denne Forskole var lang og tilstrækkelig nok til, at man tør betro den almindelige Valgret ogsaa en, om jeg tør kalde det saa meget mindre Opgave. Den ærede Minister har utvivlsomt Ret i, at dersom den gjennemføres, vil den vække „Uro, Agitation og Misnøje“ — men hos en lille Del af Befolkningen. Dersom man maatte sige et godt Ord til denne lille Del af Befolkningen, de Privilegerede, som saaledes bleve satte paa lige Fod med andre fikkelige Mennefter, saa var det dette: „Aflæg Ederes Lyst til Uro og Agitation, og værere ikke lidenskabelige, men forhold Jer paa en jevn rolig Maade lige overfor andre Medborgere, og I ville faae at se,